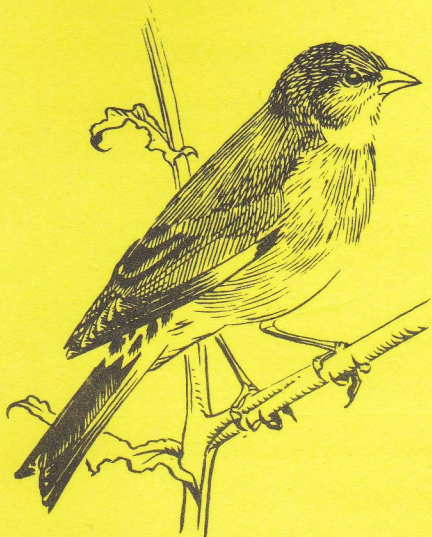

DE MOURIK

vogelwerkgroep
rijk van nijmegen
en omstreken

JRG. 3 | NR. 2
APRIL 1977

DE MOURIK

een uitgave van VOGELWERKGROEP RIJK van NIJMEGEN en OMSTREKEN

3^e Jaargang

- Nr. 2 -

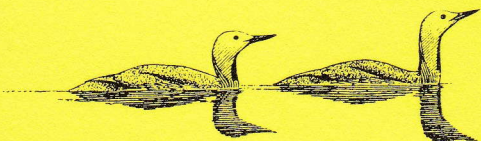
April 1977

Redactie

Ed Grotenhuis, hoofdredacteur.
Jos van Dokkum
Rob Kwak

Lay-out en druk:
Henk Hoogenboom

Kontakt-adres:
Jonkerstraat 57, Weurt
telefoon: 08897 - 1908

Bestuur

VOORZITTER:
D. Visser,
Meidoornhof 2, Molenhoek
telefoon: 08896 - 3336

SECRETARIS:
W.v.d.Coelen,
Jac. Canisstraat 6, Nijmegen
telefoon: 080 - 233278

PENNINGMEESTER:
H. de Vries,
Jan van Cuykstr. 46, Cuyk
telefoon: 08850 - 3614
postgiro: 26.47.41
met vermelding: "VWG"

CONTRIBUTIE:
Gewone leden f 7,50
Jeugdleden tot 18 j. f 5,00
Gezinsleden. f 2,50

Werkgroepen

WAARNEMINGEN:
R. Kwak, v. Spaenstraat 16, Nijmegen

NESTKASTVERVAARDIGING:
W. Schurink, Marialaan 39, Nijmegen
telefoon 080 - 773551

NESTKASTPLAATSING:
J. de Vrieze, Leygraaf 122, Druten
telefoon 08870 - 3454

ARCHIEF en VERSLAGEN:
R. Kwak, v. Spaenstraat 16, Nijmegen

LEESMAPPEN:
J.v. Dokkum, Evertsenstraat 36, Nijmegen

WINTERTELLINGEN:
D. Visser, Meidoornhof 2, Molenhoek
telefoon 08896 - 3336

WINTERVOEDERING:
J. Pieters, Schependomlaan 112, Nijmegen
telefoon 080 - 771241

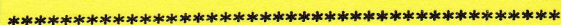
VOGELCURSUS:
Th. Wilbers, Korhoenderveld 229, Cuyk
telefoon 08850 - 4807

EXCURSIES:
B. Engelen, Sonatestraat 15, Nijmegen
telefoon 080 - 773502

WERKGEBIED van de
V.W.G. Rijk van Nijmegen

- - Rijk van Nijmegen
- - De Nederlandse en Duitse Goy-polders
- - Land van Maas en Waal t.o. van de lijn Wamel-Negen
- - De Brabantse Maasoever vanaf Vierlingsbeek t/m Negen
- - De Kop van Limburg t/m Bergen
- - De Betuwe t.z. van de Linge

Overneming van artikelen of gedeelten hiervan, alsmede van illustraties is uitsluitend toegestaan met bronvermelding en schriftelijke toestemming van de redactie. Auteurs zijn verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikel. Publicatie van artikelen enz. behoeft niet te betekenen dat de daarin vermelde meningen het inzicht van de redactie weergeven.

REDACTIONEEL.....

De redactie is blij nu een stakingsvrij tweede nummer uit te kunnen brengen. Het eerste nummer moest in allerijl vóór het sluiten der persen uitgebracht worden, waardoor de afweking misschien hier en daar te wenssen overliet. Maar dit leed is nu geleden. Waar de redactie nog niet onder lijdt is gebrek aan belangstelling van de leden. Ook dit keer kregen wij weer een aantal goede bijdragen binnen; U vindt ze in dit nummer.

Denk echter niet te gauw: goed dat er anderen zijn, zoiets kan ik niet, want dat is ook niet de bedoeling. Nee, ook uw eigen gegevens over het bosje in de buurt of zo, waar U regelmatig waarnemingen doet, zijn de moeite waard. Maak er eens een overzicht van en voorzie ze van commentaar. De redactie ziet ook met belangstelling uw kleine bijzonderheden, op en/of aanmerkingen tegemoet. Ook dit voorjaar krijgt U weer alle kans om veel te beleven en te zien. Zie onze VWG-Activiteiten!!

VERSLAG LEDENVERGADERING

De ledenvergadering werd gehouden op 24 februari 1977 te 20.00 uur in zaal N 6 van de Wis- en Natuurkunde Faculteit. Aanwezig waren 14 leden w.o. Heer de Bruin als Afgevaardigde van de K.N.N.V.

De voorzitter opende de vergadering. Hij maakte het aftreden bekend van Mej. E.v.d.Leur en de Heer Adriaansz en bedankte beiden voor hun verdiensten voor de V.W.G. Als nieuwe secretaris werd ondergetekende benoemd. Na bericht van ziekte van de heer Adriaansz werd spontaan geld ingezameld om voor hem een cadeautje te kopen. Wij wensen hem spoedige beterschap.

Hierna werden de volgende onderwerpen behandeld.:

NESTKASTEN: de Technische leiding (zoals het vervaardigen) blijft bij de heer W. Schurink, de Controle en Administratie wordt vanaf heden door de heer J. de Vrieze gedaan. Er wordt naar gestreefd om gezamenlijk met de Jeugdbonden (N.J.N. en K.J.N.) de nestkasten te controleren. O. van Hoorn biedt zich aan om mee te gaan om de vogels te ringen.

EXCURSIES: Deze worden slecht bezocht. Mogelijke oorzaken hiervoor zijn, het weer, tijdsduur (te lang!), te duur en teveel excursies.

Mej. de Jong vroeg om bij de aankondiging van excursies ook de tijden (en eventueel lijnen) van het aansluitende openbaar vervoer te vermelden. Dit werd door de heer B. Engeler toegezegd.

WERK GROEPEN: Ter stimulering der werkgroepen en voor het beleggen van vergaderingen voor die werkgroepen werd een coördinator gezocht. Niemand der aanwezigen voelde zich geroepen om deze functie te bekleden.

REDACTIE: Wegens tijdgebrek zijn de heren R. Kwak en D. Visser genoodzaakt zich uit de redactie terug te trekken. De heer J. Pieters toonde zich bereid om de heer P. Hoogerboom met typewerk voor de kopy van de Mourik te helpen. Foto's voor "de Mourik" worden verzorgd door O. v. Hoorn en tekeningen door Jeroen Helmer.

FENOLOGIE: Nogmaals werd een beroep op de leden gedaan om zoveel mogelijk de fenologieformulieren in te vullen; ook formulieren met slechts één of twee waarnemingen zijn welkom.

SAMENWERKING MET ZUSTER VERENIGINGEN: Om deze samenwerking beter te laten functioneren werden de volgende personen bereid gevonden om de V.W.G. te vertegenwoordigen:

bij Milieubeheer Nijmegen	de heer O. van Hoorn
bij Milieudefensie Groesbeek	de heer D. Visser
bij de Jeugdbonden	de heer W. Helmer.

WATERWILDTELLINGEN: Vele leden van de V.W.G. willen na een of meerdere jaren een traject langs de Maas maandelijks geteld te hebben, nu eens een traject langs de Waal -met name van Millingen tot Druten- tellen. De voorzitter zegde toe hierover met de V.W.G. "Grote Rivieren" contact op te nemen.

SLUITING: Rond 23.00 uur bedankte de voorzitter de aanwezigen en sloot de vergadering.

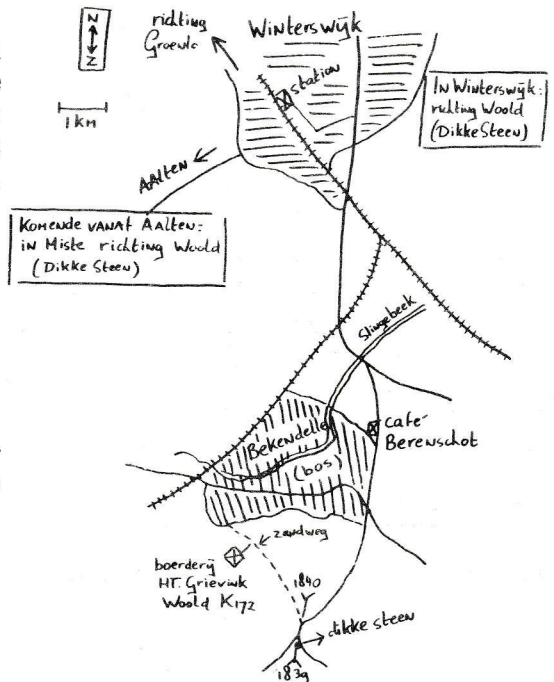
Sekretaris.

ACTIVITEITEN

VWG-KAMP IN 't WOOLD.

Over dit kamp dat van 29 april t/m 1 mei gehouden wordt in de omgeving van Winterswijk, vindt U uitvoerige informatie in het vorige nummer van "De Mourik". Zorgt U er beslist voor dat U zich tijdig opgeeft, vóór 23 april bij Dick Visser. Van harte aanbevolen.

EEN AVONDJE VOGELN.

Na de invoering van de zomertijd (ing. 3 april) zijn er goede mogelijkheden om er 's avonds eens op uit te trekken (bijv. naar de Bruuk, Personenbos, de Ooy of het Bos van Leur). Gedurende de maanden april, mei en juni zijn enkele data geprikt: op dinsdag 19 april, maandag 16 mei en donderdag

23 juni verzamelen we bij het station N.S.Nijmegen om 19.00 uur en besluiten den in onderling overleg ter plekke waarheen de tocht zal gaan

TELLINGEN & INVENTARISATIES. In de Ooy en de Duffelt worden van 20 t/m 23 april Goudpleviers tellingen gehouden. Inlichtingen en aanmeldingen voor deelname: Dick Visser.

De laatste Riviertelling van dit seizoen wordt zaterdag 16 april gehouden, inlichtingen bij H.de Vries, Cuyk.

De inventarisatie van De Vilt (zie De Mourik, nr.5, 1976) wordt dit jaar weer intensief voortgezet. Mensen die zich interesseren voor dit onderzoek kunnen zich in verbinding stellen met H.de Vries of Th. Wilbers.

EXCURSIES. De excursie naar Gassel op 7 mei is reeds in het vorige nummer van De Mourik aangekondigd.

Nachtexcursies worden gehouden in de nacht van vrijdag 13 op zaterdag 14 mei en in de nacht van vrijdag 3 op zaterdag 4 juni. In het eerste geval gaan we de Ooy in en vertrekken om 23.00 uur vanaf het Holl.-Duits Gemmal en de tweede keer voert de tocht ons langs de Waal en is het vertrek om 24.00 uur vanaf het Station te Nijmegen. In beide gevallen verplaatsen we ons per fiets!

Eveneens een latertje worden de Nachtzwaluwexcursies. Op donderdag 9 juni gaat de VWG vanaf de Hoge Hoenderberg op stap en vertrekt om 20.30, einde van de tocht om ca. 23.00 uur.

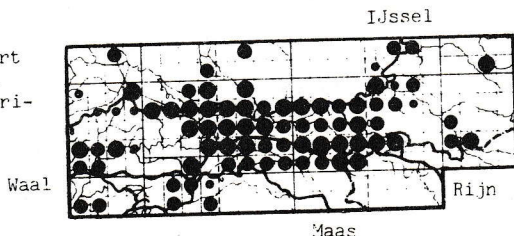
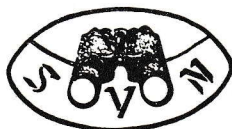
Met de KNNV kunnen we op donderdag 23 juni op zoek naar de Geitenmelkers, vertrek vanaf Molenhoek om 21.15 uur.

Het Maasheggen-gebied kunt U op zaterdag 18 juni gaan verkennen. Deze KNNV-excursie staat onder leiding van H.de Vries en bestaat uit een wandeling van Boxmeer naar Cuyk. Vertrek uit Nijmegen per trein om 07.24 uur en terug uit Cuyk om 15.37 of 16.37 uur (volgens het huidige spoorboekje).

VOGELCURSUS. De vierde en laatste avond van deze vogelcursus wordt niet op donderdag 14 april gehouden, zoals oorspronkelijk was aangekondigd, maar is i.v.m. de Paasvacantie verplaatst naar donderdag 21 april.

SCHRIJFAVOND. Op maandag 25 april wordt er weer een schrijf- en archiefavond gehouden ten huize van W.v.d.Coelen. Wij weten dat dit soort klusjes niet zo leuk is als "vogelen" in een mooi stukje Ooy, maar toch zijn dit zeer noodzakelijke en nuttige bezigheden. Gaarne doen wij een dringend beroep op onze leden ook hier een steentje bij te dragen.

Voorlopige verspreidingskaart
van de Kuifeend als broedvogel in het
gebied van de grote rivieren in de peri-
ode 1973 tot en met 1976.

Nogmaals het FENOLOGIE - onderzoek.

Naar aanleiding van het Fenologie-verhaal in het voorgaande nummer van de Mourik wilde ik hier, op verzoek, nog even op aansluiten.

De gegevens van 1976 van de VWG Nijmegen worden nu vergeleken met drie andere gebieden. Deze gebieden zijn en de gegevens werden verkregen via:

WINTERSWIJK: verzameld door de VWG, verkregen via Henk Wessels.

LIMBURG : verzameld door enkele leden van het Natuur-historisch Genootschap, en de Vogelwacht Zuid-Limburg verkregen via Gerrit Dunnewald.

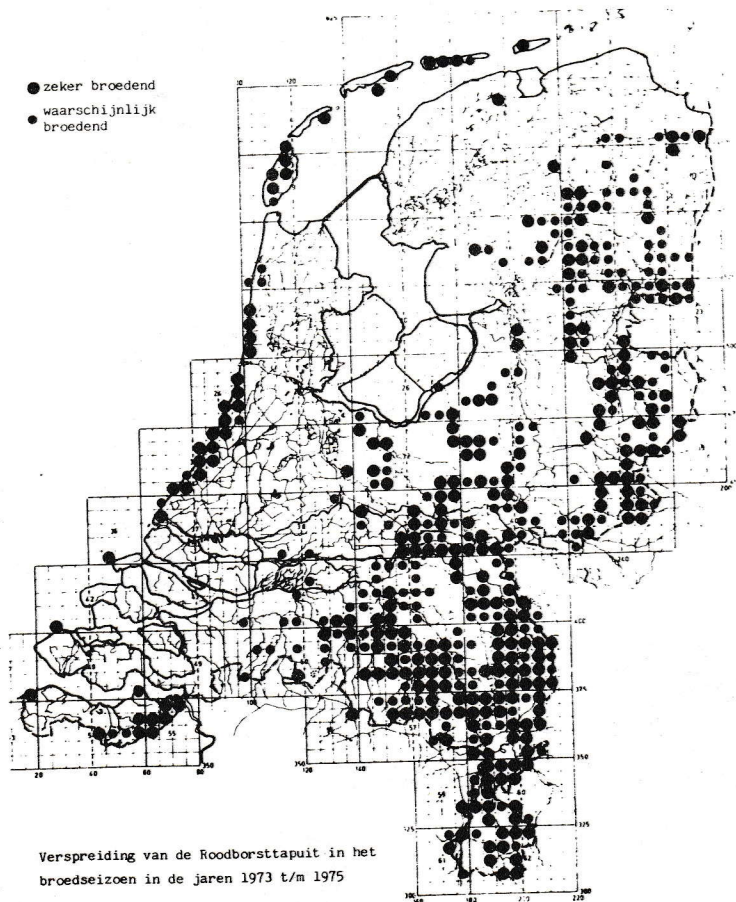
OMMEN : gegevens verzameld in het kader van een ornithologisch onderzoek in opdracht van de PPD Overijssel, deze gegevens zijn afkomstig van Kees Scharenburg en ondergetekende.

Bijgaand kaartje geeft aan welke gebieden het betreft.

De gegevens worden in een tabel weergegeven, ik zal volstaan met het weergeven van de data en niet ingaan op de finesses en achtergronden omdat de gegevens te heterogeen van samenstelling zijn. Om enkele voorbeelden te noemen: de ervaring van de waarnemers speelt een grote rol, veel waarnemingen worden vaak in het weekend gedaan. In enkele gebieden komen genoemde soorten niet voor enz. In de tabel worden de gegevens volgens het verwachtingspatroon weergegeven, dwz. van Zuid naar Noord.

In hoeverre dit juist is zal U in de tabel blijken. Het blijkt bij de volgende soorten min of meer te kloppen: wulp, visdief, zwarte stern, tortelduif, koekoek, gierzwaluw, boerenzwaluw, oeverzwaluw, roodborsttapuit, zwarte roodstaart, sprinkhaanrietzanger, kleine karekiet, rietzanger, zwartkop, tuinfluitier, tjiftjaf, fitis en tapuit. Een aantal soorten schommelen enigszins heen en weer, vaak is dit terug te voeren op een laag waarnemingsgetal. Ook de intensiteit van terreinbezoek kan hier een oorzaak voor zijn, vooral bij "biotoopschaarse" soorten. →

	<u>Limburg</u>	<u>Nijmegen</u>	<u>Winterswijk</u>	<u>Ommen</u>
Zomertaling	21-3	21-3	14-3	17-4
Rode wouw	4-4	14-2	20-3	16-3
Wespendief		5-5	29-5	17-5
Boomvalk	4-4	4-5	10-4	4-5
Scholekster		24-2	11-3	2-3
Wulp			24-2	2-3
Grutto		21-2	11-3	2-3
Tureluur	23-3	20-2	3-4	25-3
Zwarte stern		10-4		4-5
Visdief		19-4		6-5
Tortelduif		25-4	25-4	27-4
Koekoek	11-4	28-3	17-4	26-4
Gierzwaluw	19-4	25-4	3-5	2-5
Draaihals		27-4	5-4	4-5
Huiszwaluw	11-4	5-4	1-5	24-4
Boerenzwaluw	2-4	26-3	5-4	15-4
Oeverzwaluw	30-3	5-4	20-5	28-4
Boompieper	17-4	6-4	3-4	10-4
Gele kwikstaart	10-4	11-4	1-4	26-4
Tapuit	16-3	22-4	17-4	28-4
Roodborsttapuit	21-3	3-3	13-3	31-3
Paapje		3-5	18-4	4-5
Gekraagde roodstaart	3-5	12-4	17-4	13-4
Zwarte roodstaart	28-3	29-3	21-3	31-3
Nachtegaal		30-4	10-4	4-5
Sprinkhaanrietzanger	27-4	4-5	10-5	
Bosrietzanger	15-5	11-5	31-5	6-5
Kleine karekiet		11-4		6-5
Rietzanger	22-4	11-4	18-4	6-5
Spotvogel	28-4	7-5	8-5	7-5
Zwartkop	3-4	2-4	10-4	15-4
Tuinfluit	18-4	17-4	16-4	6-5
Grasmus	30-4	16-4	6-5	5-5
Braamsluiper	19-4	15-4	19-4	22-4
Tjiftjaf	27-3	28-3	20-3	30-3
Fitis	31-3	3-4	4-4	8-4
Fluiter	9-4	9-5	1-5	20-5
Grauwe vliegenvanger	25-4	6-5	8-5	5-5
Bonte vliegenvanger	25-4	1-5	24-4	25-4

Soorten als rode wouw, scholekster worden af en toe ook 's winters waargenomen en geven dan ook geen duidelijk beeld te zien. Om deze redenen zijn ook soorten als witte en grote gele kwikstaarten weggelaten. De ware goochelaar moet nu zijn fantasie maar loslaten op de gegevens, zoals bij het voorgaande verhaaltje. Het ging er mij hierbij alleen maar om, om die mensen dit jaar te activeren welke het vorig jaar geen fenologiegegevens hadden ingestuurd. Dit kan men dus als een laatste oproep zien, misschien dat een stroom van gegevens dit jaar weer een hoop aan het licht kan brengen in deze tak van de ornithologie.

Jan Grotenhuis.

WAARNEMINGEN

★★★★★★★★★★★★★ Januari - februari 1977

Enkele aanvullingen op de lijst met afkortingen:
GH, G. Heynen; LB, Leo v.d. Bergh.

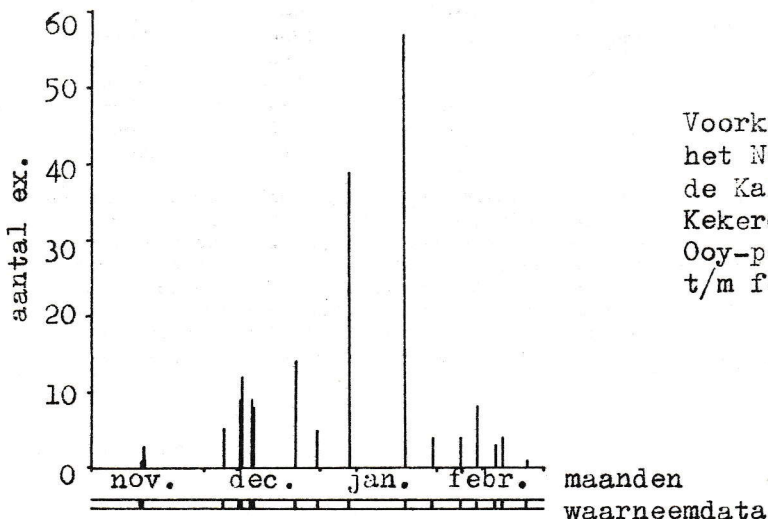
Waarnemingen:

Dodaars: 4-1 51 ex. Linge Elst-Zetten (9 km.) (LD),
1-2 11 ex. Hoekse Waard (ondergelopen weiland)
(HM, AMe);

Krakeend: 13-1 2 ♂♂ + 1 ♀ Afferdense Waard (DV, dV),
22-2 1 ♂ + 1 ♀ Afferdense Waard (DV), 23-2
1 ♂ + 3 ♀♀ Ooy-polder (RK);

Brilduiker: 28-1 1 ♂ + 1 ♀ Bisonbaai (HM), 24-1 3 ex.
Plasmolen (Re), 30-1 9 ♀♀ Plasmolen (DV),
1 ♂ Boxmeerse Weiden (DV), 23-2 2 ♂♂
Oude Waal (RK), 1 ♀ Oude Waal (C, RK);

Nonnetje: zie figuur.

Buiten dit gebied: 13-1 Afferdense Waarden 5 ♂♂ + 5 ♀♀ (DV,dV),
6-2 1 ♂ + 2 ♀♀ Oude Waal (GH), 11-2 1 ♂ + 3 ♀♀ Winssense
Waard (C,GH), 17-2 2 ♂♂ + 2 ♀♀ Hoekse Waard (HM), 22-2
1 ♀ Afferdense Waard (DV);

Grote Zaagbek: 29-1 1 ♂ + 1 ♀ Kekerdomse Waard (JB),
6-2 1 ♂ + 1 ♀ Kaliwaal (HM), 10-2 1 ♂ + 1 ♀
Kaliwaal (HM), 9-2 1 ♂ Keeken (C);

Grauwe Gans: 1-2 6 ex. Kaliwaal (HM,AMe), 22-2 2 ex. ov.
Millingerwaard (HM,AMe), 19-2 ca. 3 Kleine
Gelderse Waard, Rijnstrangen (VWG-exc.);

Kleine Rietgans: 19-2 1 ex. Grieterbusch, Bienen(VWG-exc.);

Sneeuwgans: 19-2 1 ex. (blauwe vorm) Grieterbusch, Bienen
(VWG-exc.);

Brandgans: 8-2 2 ex. Salmorth (DV);

Canadese Gans: 15-1 10 ex. Salmorth (DV,FR);

Wilde Zwaan: 7-1 15 ad. + 1 juv. Bisonbaai, 8 ad. +
2 juv. Kekerdom (HM), 2-1 2 ad. + 2 juv.
ov. W Elst (DD), 11-2 5 ad. + 1 juv.
Winssense Waard (C,GH);

Kleine Zwaan: div. waarnemingen, max.: 28-2 43 ex.
Ooy-polder (HM,AMe);

Rode Wouw: 20-2 1 ex. Bylerwaard, Kleve (LB);

Smelleken: 19-2 1 ex. Salmorth (VWG-exc.);

Scholekster: 6-2 2 ex. Kekerdomse Waard (HM);

Wulp: max. 23-2 230 ex. Ooy-polder (RK);

Grutto: 21-2 1 ex. Bodewaard (R.Hoeve), 22-2 8 ex. ov.
Bisonbaai (HM,AMe), 23-2 15 ex. Ooy-polder (RK);

Witgatje: 4-1 1 ex. Homoet (DD), 10-1 2 ex. Linge bij
Elst (R.Hoeve), 27-1 1 ex. Bruuk (DV), 15-2
1 ex. Oude Waal (HM), 22-2 1 ex. Beuningse
Veld (DV);

Tureluur: 16-1 1 ex. Megense Ham (LB), 23-2 1 ex. Oude
Waal (RK);

Kemphaan: 7-1 28 ex. Ooysche Graaf (HM), 1-2 2 ex.
Kekerdomse Waard (HM,AMe), 23-2 1 ex.
Halve Galg (RK);

- Kleine Mantelmeeuw: 22-1 1 ex. Weurt (DV);
- IJsvogel: 29-12 1 ex. Nijmegen (R.Hoeve);
- Grote Gele Kwikstaart: 27-1 1 ex. ZZW Groesbeek (DV),
 9-2 1 ex. de Horst (DV), 22-2
 1 ex. O Druten (DV), 23-2 1 ex.
 Groesbeek (DV);
- Klapekster: diverse waarnemingen van 2 plaatsen in de
 Ooy-polder (Halve Galg en Circul, zuid. van
 de Groenlanden; JB, HM, AMe, C, GH),
 2-1 1 ex. Maldens Vlak (Hoogeboom);
- Roodborsttapuit: 4-1 1 ♀ Zetten (DD), 12-1 1 ♀ Bergharen,
 1 ♀ Beuningen (C);
- Putter: 31-1 t/m 9-2 13 ex. Wolfsberg (med. FH, DV);
- Kruisbek: 21-1 1 ex. Wolfsberg (DV,H);
- Sneeuwgorst: 7-1 2 ex. Gennep (Re);
- Bonte Kraai: 19-2 2 ex. Salmorth (VWG-exc.).

Hoewel voor tweeërlei uitleg vatbaar toch maar weer de bekende slotzin:

Aldus naar waarheid opgemaakt 14-3-77, de waarneemsecretaris R.Kwak, van Spaenstraat 16, Nijmegen.

ps. op 28-1 werden door HM, AMe 2 van halsringen voorziene Rietganzen waargenomen bij Leuth. Het waren beide volwassen ♂♂ die zijn geringd in Oost-Duitsland in het najaar van 1976 (Vogeljaar (1977) 25 (1): 44).

MAASHEGGEN INVENTARISATIE 1977

Voor het derde achtereenvolgende jaar wordt een deel van de Maasheggen geïnventariseerd. Het is de bedoeling het onderzoek dit jaar af te ronden. Op programma staat het deel tussen Sambeek en Vierlingsbeek met inbegrip van de bekende Vortumse en Groeningse bergjes. Mensen die mee willen werken kunnen terecht bij Dick Visser. Ook mensen die niet regelmatig mee kunnen doen zijn welkom.

INVENTARISATIE OOO

De inventarisatie in de Ooy is inmiddels al van start gegaan. Deze inventarisatie is ten dele een vervolg op die van verleden jaar. Door de toen bijzondere weersomstandigheden waren de resultaten nogal afwijkend van het normale beeld. Zo werden abnormaal veel kleine plevieren en zelfs een kluut als broedvogel genoteerd. Daarentegen waren de moerasvogels maar zwakjes vertegenwoordigd, en mislukte het broedsel van de zwarte stern bijna volledig. Dit laatste waarschijnlijk in de hand gewerkt door ernstige verstoring van mensen en honden, die vrij toegang tot het praktisch drooggefallen broedgebied van de sterns hadden. Het is in dit opzicht betreurenswaardig dat de Oude Waal nog geen natuurreservaat is. Juist hierom kan een inventarisatie zeer nuttig zijn. Oorspronkelijk lag het in de bedoeling om dit jaar de gehele Ooypolder te inventariseren op alle vogels. Echter het gebrek aan voldoende geschoolde waarnemers-met-tijd heeft ons doen besluiten enkele gebieden te laten schieten (Millingen, Leuth en Kekerdom plus het ertussen gelegen open gebied). Enkele vogelsoorten, zoals de uilen, zullen desondanks voor 't volledige gebied worden geïnventariseerd.

WERKWIJZE. De Ooypolder is in verschillende gebieden verdeeld, zodanig dat vergelijkingen met voorgaande inventarisaties mogelijk zijn. Voor elk telgebied zijn 1 á 2 mensen beschikbaar, die de volledige verantwoordelijkheid hebben voor hun eigen gebied, dus ook voor de verslaggeving. Naderhand worden de op deelkaarten verzamelde gegevens tot een eindverslag uitgewerkt.

In dit eindverslag zullen dan vergelijkingen worden gemaakt tussen de resultaten van de 2 voornaamste eerder uitgevoerde inventarisaties n.l. die van K. en R. Reynen uit 1969 (W. + M. deel van de Ooy), die van VWG Grote Rivieren uit 1976 (gehele Ooy) met de onderhavige, zodat een inzicht verkregen kan worden in 't verloop van het aantal broedparen per soort over een reeks van jaren.

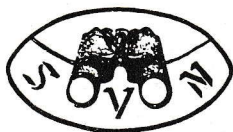
Voor de goede orde zij vermeld dat aan de inventarisatie van dit jaar ook wordt meegewerkt door mensen van buiten de VWG. Verder gebeurt de inventarisatie met voorkennis van Staatsbosbeheer in de persoon van de heer Bolten.

De menser die eveneens mee willen werken, hetzij door mee-

doen aan de inventarisaties, hetzij door 't beschikbaar stellen van eigen gegevens of het verzamelen van elders gepubliceerde gegevens worden verzocht contact op te nemen met W.v.d.Coelen, Jacob Canisstraat 6, Nijmegen.(080-233278)

Met name nog niet eerder gepubliceerde gegevens zijn zeer welkom, omdat zodoende een zo volledig mogelijk beeld verkregen kan worden van de avifauna van de Ooypolder.

***** dv.

STICHTING ORNITHOLOGISCH VELDONDERZOEK NEDERLAND

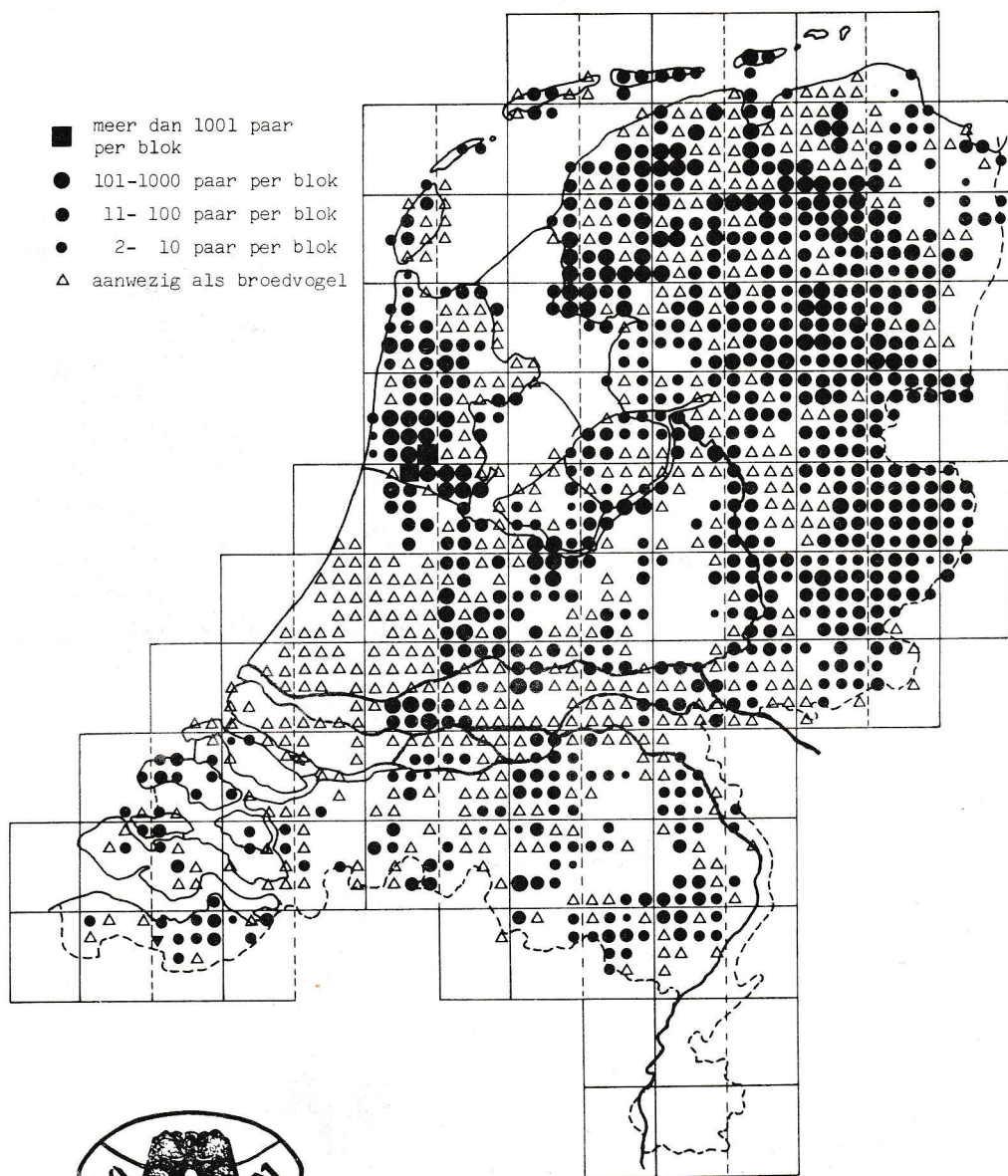
Het Ornithologisch Atlasproject in 1977

In 1973 begon SOVCN met het atlasproject in Nederland, als onderdeel van een samen te stellen atlas van de verspreiding van broedende vogelsoorten in Europa.

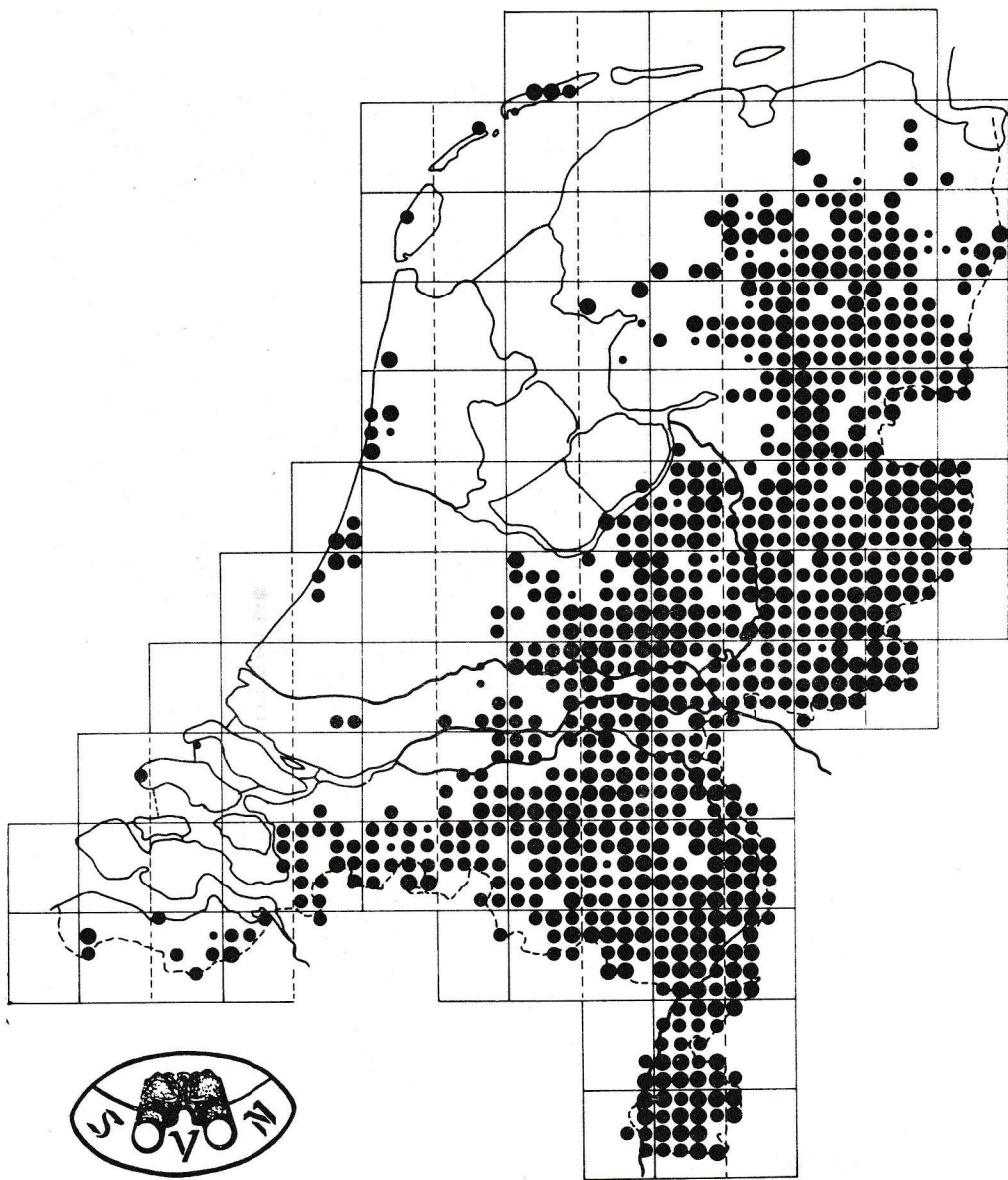
Voor Nederland zal 1977 het laatste jaar van dit project zijn. Het is de bedoeling na zo'n tien jaar deze broedvogelinventarisatie te herhalen. Ter illustratie zijn in kaartvorm enkele al verkregen resultaten afgedrukt. Voor de praktische uitvoering van de inventarisatie is het grondgebied van Nederland verdeeld in vierkante blokken van 5 x 5 km. De waarnemer moet dan vaststellen welke vogelsoorten in zo'n blok broeden. De mate van zekerheid van het broeden van een bepaalde vogelsoort wordt door een bepaalde codering aangegeven. Behalve inventarisatie van delen van een blok zijn ook eenmalige waarnemingen van de meer zeldzame soorten voor het project van belang. Hoewel in de omgeving van Nijmegen al heel wat onderzoek voor het atlasproject verricht is, zijn voor dit jaar toch nog medewerkers nodig voor deelinventarisaties.

Voor verdere inlichtingen en opgave kunt U terecht bij ondergetekende.

Walter v.d. Coelen.

Voorlopige verspreidingskaart van de Grutto als broedvogel in Nederland in de periode 1973 tot en met 1976 (voor zover bekend op 24 januari 1977).

Voorlopige verspreidingskaart van de Geelgors als broedvogel in Nederland in de periode 1973 tot en met 1976 (voor zover bekend op 24 januari 1977).

Grote stippen : Zeker gebroed
 Middelgr. stippen: Waarschijnlijk gebroed
 Kleine stippen : Mogelijk gebroed

OVER HET BELANG *****
VAN HET VERZAMELEN
***** VAN GEGEVENS.

Reeds diverse malen is er in dit blad voor gepleit om vogelwaarnemingen in een dagboek op te schrijven en interessante waarnemingen door te geven aan onze waarnemingensekretaris. Echter beziet men de diverse waarnemingenrubrieken, dan ziet men steeds dezelfde namen.

Het is mijzelf al diverse malen gebeurd dat ik zo terloops in een gesprek een zeer interessante waarneming te horen kreeg, echter zo'n waarneming wordt niet doorgegeven en verdwijnt in het vergetelboek.

Een voorbeeld: vorig jaar is er in de Ooy een hop gezien, in onze tijd zeker geen alledaagse vogel meer, de waarneming is niet genoteerd en het is zeer twijfelachtig of de datum en plaats ooit achterhaald kunnen worden. Nu kost 't noteren natuurlijk enige moeite, en je moet het ook systematisch doen, maar het resultaat is dan ook zeer plezierig: voor Uzelf, de waarneming is vastgelegd zodat u later terug kunt bladeren in uw herinnering: u moet voor de aardigheid eens proberen van verleden vogeltochten te herinneren wat u precies heeft gezien, en waar dat was!

En u zult merken hoe snel je iets vergeet. Nog een argument wat ik wel eens hoor: Wat heeft het nu voor nut, het is alleen een beetje egotripperij.

Dit kan ik hopelijk afdoend aantonen resp. pareren met het volgende.

t.b.v. de avifauna van het riviereengebied ben ik bezig met het bewerken van de gegevens van de nachtzwaluw. Wat blijkt nu? Van bepaalde jaren zijn geen gegevens aanwezig, zodat ik nu met het probleem zit: Zijn er die jaren nu werkelijk geen nachtzwaluwen waargenomen, zodat er blijkbaar sprake was van een slecht broedseizoen of zijn de waarnemingen verloren gegaan?

Het eerste geval betekent dat de nachtzwaluwstand aan sterke schommelingen bloot kan staan. Het tweede dat het aantalsverloop per jaar veel gelijkmatiger is, maar dat er slechts in sommige jaren gegevens verzameld zijn.

Van enkele jaren heb ik nog wat kunnen achterhalen door bepaalde mensen te vragen naar hun ervaringen, voor andere jaren blijft dat gat.

Zo zijn er geen gegevens uit ons gebied vóór 1950 en van 1950 - 1960; zeer schaarse voor 1961 en 1962 en voor 1967 t/m 1973. Van 1968, 1969 en 1970 ontbreken zelfs alle waarnemingen.

Mensen die me verder zouden kunnen helpen ben ik zeer erkentelijk. Nu is dit nog maar één soort. Hetzelfde geldt vermoedelijk voor alle andere.

Daarom nogmaals, in het belang van een goed inzicht in het jaarlijkse verloop van de vogelstand stuur uw waarnemingen in of maak tenminste een notitie van uw interessantste waarnemingen.

Bij voorbaat dank!

dv.

VERZOEK OM MEDEWERKING !!

Zoals elders in dit blad al vermeld staat, ben ik bezig met het verwerken van de nachtzwaluwgegevens uit het rivierengebied. Aanvullende gegevens uit dit gebied, ruwweg het gehele gebied tussen Maas en Rijn met inbegrip van Liemeurs en IJsselstroomgebied en uiteraard ons Rijk van Nijmegen omvattend zijn zeer welkom. U wordt vriendelijk verzocht uw gegevens zo goed mogelijk gedokumenteerd, dus met vermelding van datum, jaar, aantal en plaats op te sturen naar Dick Visser, Meidoornhof 2, Molenhoek tel. 08896 - 3336. Hetzelfde geldt voor gegevens betreffende het baardmannetje.

ZEETREK-WEEKEND OP

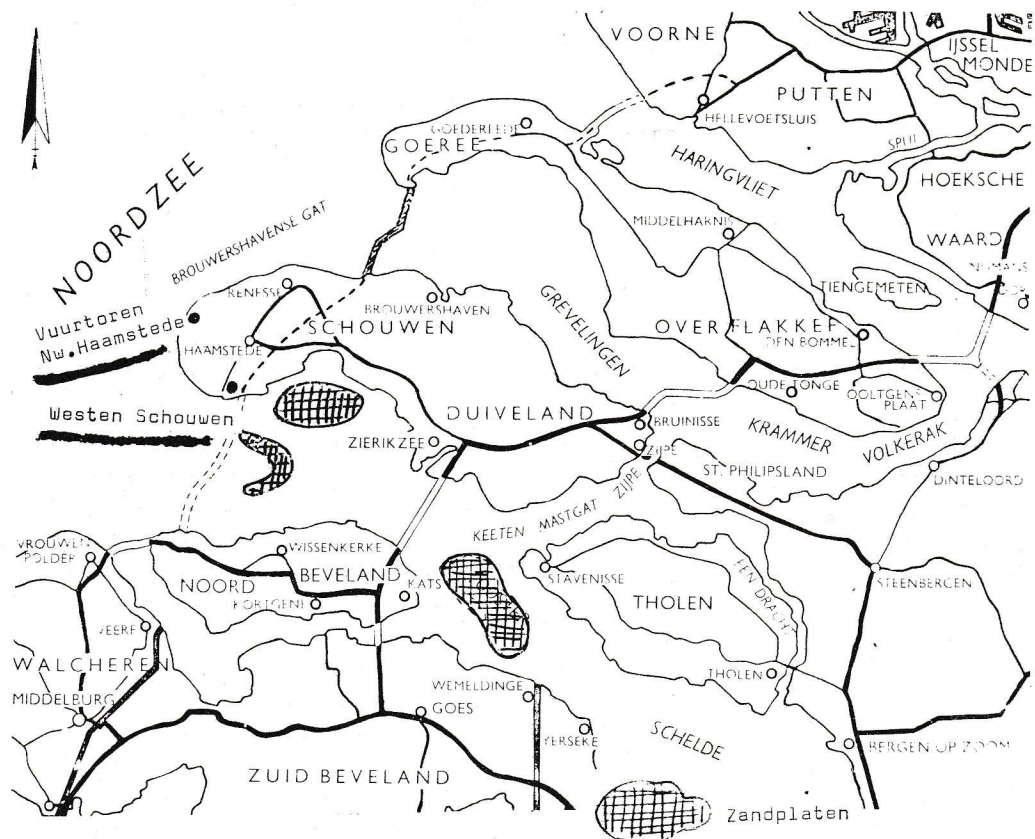
SCHOUWEN - DUIVELAND

Op 2 en 3 oktober 1976 namen 11 vogelaars deel aan het zee-trek-weekend op Schouwen-Duiveland. Schouwen-Duiveland bestaat voornamelijk uit weilanden en akkerland. Alleen de kop van het voormalig eiland bestaat uit duiven en bossen.

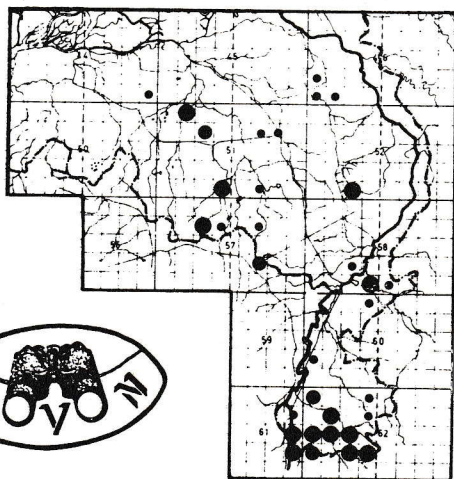
Er werd geteld in twee groepen: één groep telde bij de Westerschouwense inlagen, de andere groep telde aan de Noordzeekust bij de vuurtoren. (zie kaart)

I. DE WESTERSCHOUWENSE INLAGEN: In de herfst volgen de meeste trekvogels een Zuid-westelijke trekroute. De vogels die langs de kust vliegen durven de zee niet over te steken maar blijven de duinkust volgen. De angst om de zee over te steken is groter dan de drang om de z.w.trekroute aan te houden. Ook bij de -voormalige- Zeeuwse eilanden komt deze zgn. stuwing voor. De vogels die van het ene eiland naar het andere vliegen volgen de kust voorzover die kust in een zuidelijke tot westelijke richting loopt. Verandert de kustlijn in b.v. oostelijke richting dan begint bij de meeste vogels twijfel te rijzen om de kustlijn te blijven volgen en wordt de angst om het water over te steken kleiner. De groepjes trekvogels aarzelen dan om een beslissing te nemen. Een zo'n punt waar men die stuwing goed kan waarnemen en waar de kust in oostelijke richting verder gaat is bij de Westerschouwense inlagen. Vanaf de dijk zagen we tientallen groepjes vogels -vooral kleine zangvogeltjes- vanaf het land de zee invliegen, om na tientallen en/of honderden meters weer naar het land terug te keren, waar ze op de dijk vermoeid neervielen. De angst om het water over te steken en de vermoeidheid vanwege de felle zuidwestelijke wind deed hen besluiten om enige tijd uit te rusten. Zo waren er groepjes bij -vooral spreuwen- die soms twee tot drie keer vanuit de zee terugkeerden. De heersende trekrichting was z.w. tot z.o. Zie voor de resultaten de tellijsten.

Over zee was er tegelijkertijd goede trek van sterns en meeuwen, die honderden meters zeeinwaarts de kustlijn volgden. De belangrijkste soorten waren grote stern, visdief/noordzee stern, grote en kleine mantelmeeuw, storm- en zilvermeeuw.

Het broedgebied van de Kramsvogel in de provincies Brabant en Limburg in de jaren 1973 tot en met 1976. De blokken met grote, middelmatige en kleine stippen geven aan dat daar respectievelijk zeker, waarschijnlijk, of mogelijk gebroed is. Niet op de kaart aangegeven zijn de broedgevallen in de provincies Drenthe, Overijssel en Gelderland.

WESTERSCHOUWENSE INLAGEN: verzamellijsten, trekrichting
z.w. - z.o.

<u>2 oktober van 6.50 - 9.00 uur</u>		<u>3 oktober van 6.55 - 9.45 uur</u>	
Aalscholver	1	Eidereend	12
Smient	3	Buizerd	1
Torenvalk	2	Torenvalk	2
Rosse grutto	1	Rosse grutto	5
Kievit	43	Kievit	566
Zilverplevier	1	Watersnip	7
Goudplevier	11	Zilverplevier	1
Grote stern	1	Goudplevier	17
Turkse tortel	4	Bontbekplevier	27
Veldleeuwerik	38	Scholekster	4
Grote gele kwik	2	Dwergmeeuw	2
Gele kwik	6	Grote stern	3
Witte kwik	6	Turkse tortel	24
Oeverpieper	1	Veldleeuwerik	191
Graspieper	134	Boerenzwaluw	3
Boompieper	2	Buiszwaluw	2
Zanglijster	5	Witte kwik	5
Spreeuw	1170	Graspieper	605
Sijs	2	Zanglijster	22
Putter	1	Grote lijster	2
Groenling	173	Koperwiek	1
Kneu	1050	Spreeuw	1476
Vink	337	Putter	2
Ringmus	4	Groenling	120
		Kreu	602
		Vink	63
		Rietgans	17
		Ringmus	405
Totaal	<hr/>	Totaal	<hr/>
	1958		4187

II. DE VUURTOREN BIJ NIEUW HAAMSTEDE: Temidden van de duinen staat de vuurtoren gelegen aan de Noordzee in het Noordwesten van Schouwen. Hier werd vooral uitgekeken naar de "echte" zeetrekkers. Het was goed zicht en tot \pm 1 km boven de zee kon men de vogels zien. De trekrichting was of zuidwest of noordoost. Alleen die vogels werden genoteerd die boven zee vlogen (dus niet die over de duinen of het strand vlogen). De aantallen vogels waren nogal laag; soms duurde het minuten eer men, gezeten op een duintop, weer een vogel zag passeren. Er woei een felle zuidwesten wind.

Resultaten van 7.25 - 8.25 uur vuurtoren.

<u>Soort/richting</u>	<u>z.w.</u>	<u>n.o.</u>
Aalscholver	8	
Jan van Gent	6	
Rotgans	7	
Middelste Zaagbek	5	
Eenden		31 (Zwarte Zeeëend of Eidereend)
Scholekster	4	
Wulp	3	
Grote Stern	21	
Grote Jager		4
Kleine Jager		1
Drieteenmeeuw	<u>4</u>	
Totaal	58	36

Resultaten van 11.00 - 11.40 uur. Vuurtoren.

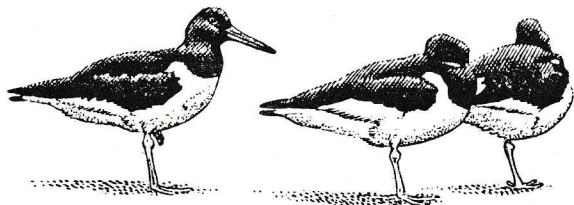
	<u>z.w.</u>	<u>n.o.</u>
Eidereend		4
Scholekster	3	
Steenloper	6	
Rosse grutto	9	
Drieteenstrandloper	5	
Grote Stern	2	
Kleine Jager		<u>1</u>
Totaal	<u>25</u>	<u>5</u>

Gezamenlijke resultaten van de twee groepen bij de Vuurtoren. Onderlinge afstand 2 km geteld van 9.35 - 11.00 uur.

	<u>"Limburg"</u>	<u>"Nijmegen"</u>
Aalscholver	6	
Jan van Gent	1	1
Grauwe Gans	9	
Zwarte Zeeëend	2	2
Zilverplevier	1	
Scholekster		2
Rosse Grutto	4	5
Kleine Jager		3
Grote Jager	1	
Grote Sterr	17	20
Noordse Stern/Visdief		1
Drieteenmeeuw		<u>2</u>
Totaal	<u>41</u>	<u>36</u>

De groep "Limburg" bestond uit vier leden van Het Natuur Historisch Genootschap-Limburg. Op het eerste oog lijken de onderlinge verschillen nogal klein. Alleen de Jagers verstoren een afwijking. (zie ook tellijsten van 7.25 - 8.25 uur). Opvallend is dat bijna alle Grote Jagers tijdens de eerste morgenuren gezien werden i.t.t. de resultaten van de Kleine Jager. Ook de Jan van Gententrek was 's morgens beter.

'S middags werd het eiland vooral aan de zuidzijde-Oosterschelde op vogels bekeken. Leuke waarnemingen waren o.a. een groep van 100 Aalscholwers, een Smelleken, tientallen Ruiters, strandlopers (w.o. krombek en paarse). Bij eb werd mooie trek gezien van o.a. 100 Kluten, 10.000 Kanoetstrandlopers, 100 den Wulpen en 30.000 Scholeksters. Al met al een tocht die voor herhaling vatbaar is.

Broedvogelinventarisatie HOLDEURN.

INLEIDING: Ik, Gerard Sand was van plan in 1975 een gebied te inventariseren om wat ervaring op te doen op dit terrein. Omdat ik de Holdeurn kende en van Jan Grotenhuis wist dat het een interessant, nog vrij onbekend gebied was, viel de keus op dit gebied. Van dit gebied heb ik met Jan Grotenhuis een hanteerbaar deel, n.l. de N.W. punt geïnterarieerd op broedvogels. In dit stuk vindt U hiervan een verslag. Allereerst wordt de ligging in groter verband aangegeven en dan volgt een beschrijving van het gebied. Het volgende punt dat aan de orde komt is de inventarisatie methode. Dan volgt het eigenlijke verslag: het aantal broedparen per soort met enkele opmerkingen over een paar soorten. Tot slot wordt het gebied vergeleken met twee andere gebieden n.l. het Oosterhoutse bos en Z.W. Drente.

1. LIGGING IN GROTER VERBAND: De Holdeurn waarvan het gebied een onderdeel is, is gelegen tussen de Oude Kleefsebaan en de Zevenheuvelenweg. Het maakt deel uit van het stuwwalcomplex ten Z.O. van Nijmegen. Aangrenzende gebieden zijn de Duivelsberg en de But. Het is een golvend terrein waar bossen en weilanden elkaar afwisselen. (krt.1)
2. BESCHRIJVING VAN HET GEBIED: Het is een erg afwisselend gebied waarin zowel loofhout, naalddhout voorkomen als mengingen van beiden met een variërende ondergroei. Globaal zijn er vier vegetatiecomplexen te onderscheiden, n.l.:
 - a. Beukenbos van middelbare leeftijd met afwisseld wat fijn-spar, grove den, berk en eik. De ondergroei is zeer gering.
 - b. Dichte jonge sparrencultuur.
 - c. Overwegend open grove dennenbos van middelbare leeftijd met een zeer sterke ondergroei van adelaarsvaren.
 - d. Loofhout van middelbare leeftijd met dichte ondergroei met verspreid Douglas. (krt.2)

Dwars door het gebied loopt een dal, dat vrij vochtig is met enkele plasjes. Vooral in dit dal treffen we een sterke rhododendron begroeiing aan. Voorts is het gebied vrij heuvelachtig terwijl op de twee laagst geleger punten voortdurend water aanwezig is.

Het gebied vormt een uitstekende punt in het weiland. De noordzijde is een wat parkachtig geheel met een oude boomrij, wat hagen en enkele bosjes, die ook geïnventariseerd zijn.

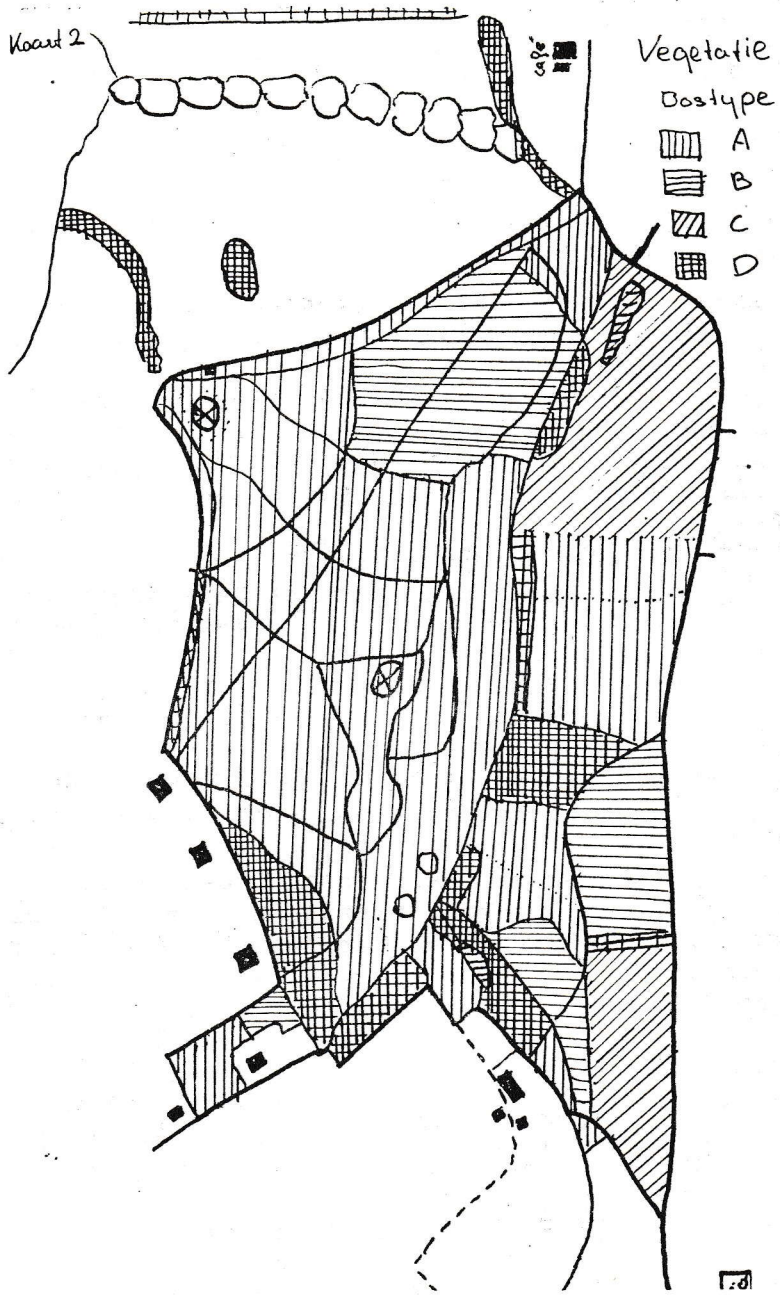
De zuidzijde grenst aan de rest van de Holdeurn. Het geïnventariseerde gebied is ongeveer 20 ha groot.

3. METHODIEK: De gebruikte inventarisatie methode is de integrale methode. Dit houdt in, dat tijdens elk bezoek van het terrein alle zingende, baltsende en niet-zingende vogels worden ingetekend op speciaal daarvoor gemaakte kaarten schaal 1 : 2500. Voor elk bezoek werd een nieuw kaartje genomen. Door vergelijking van al deze kaarten zijn de territoria afgebakend. Het gehele gebied is vanaf begin april tot in juni wekelijks bezocht op verschillende tijden. Door het late tijdstip waarop we begonnen zijn, zijn enkele soorten wat minder goed geteld. Het vaststellen van een broedgeval is vooral geschied door het meermalen vaststellen van een zingend mannetje in een afgebakend territorium.

4. BROEDVOGELS:

<u>soort</u>	aantal <u>paar</u>	<u>soort</u>	aantal <u>paar</u>
wilde eend	1	winterkoning	35
fazant	1	roodborst	32-33
holenduif	2	gekraagde roodstaart	4
houtduif	40	merel	+ 80
tortelduif	1	zanglijster	26-28
koekoek	1	+ grote lijster	6- 8
bosuil	1	zwartkop	17
groene specht	1	tuinfluiter	7
grote bonte specht	3	fitis	2
kleine bonte specht	1	tjiftjaf	15
zwarte kraai	2	+ fluiter	1- 2
kauw	7	+ goudhaan	7
ekster	1	+ vuurgoudhaan	15
vlaamse gaai	7	+ grauwe vliegenvanger	6
koolmees	+ 60	heggemus	22-25
pimpelmees	+ 20	witte kwikstaart	1
zwarte mees	- 15	+ spreeuw	min.40
kuifmees	1	huismus	?

+) deze vogels worden nader behandeld.

<u>soort</u>	aantal <u>paar</u>	<u>soort</u>	aantal <u>paar</u>
glanskopmees	5-6	ringmus	4- 5
matkopmees	2-3	+ appelvink	8- 9
staartmees	1	groenling	6
+ boomklever	8-9	goudvink	1
boomkruiper	15-16	vink	24-25

+) deze vogels worden nader behandeld. totaal + 550.

Verder zijn in het gebied waargenomen: wespindief (3x), zwarte wouw, sperwer, buizerd, torenvalk, wielewaal, kneu en zwarte specht.

Soorten, waarvoor een geschikte biotoop aanwezig is, doch die niet gebroed hebben dit jaar zijn: zwarte specht, spotvogel, europese kanarie, grasmus, braamsluiper, bonte vliegenvanger, wielewaal en kneu. Deze soorten hier al eerder gebroed.

Opmerkingen bij de broedvogellijst:

BOOMKLEVER: het is goed mogelijk dat deze soort war onder-teld is, omdat de meest gunstige inventarisatie tijd maart tot begin april is. (1)

In de tijd dat we inventariseerden was de zang erg slecht. Gegevens uit voorgaande jaren versterken de indruk van onder-telling.

GROTE LIJSTER: voor deze geldt hetzelfde als voor de boomkle-ver. Ondertelling mogelijk omdat de beste tijd half maart tot half april is. (1)

FLUITER: van deze soort werden tot 22 mei steeds twee zingende mannetjes gehoord, hierna nog maar één. Waar de ander gebleven is, is onduidelijk. Verplaatsing van het territorium naar een ander deel van de Holdeurn is goed mogelijk.

GRAUWE Vliegenvanger: deze soort zong ook erg slecht. Pas be-gin juni werden ze wat meer gehoord.

Het is waarschijnlijk dat deze soort wat onderteld is. In 1975 zaten er in het dal 6 paar tegen 1 paar in 1975.

SPREEUW: de aantallen moeten als absolute minima gezien wor-den, omdat bijna alleen bedelende jongen ingetekend zijn.

APPELVINK: de soort zingt vroeg 's morgens en houdt na begin mei helemaal op met zingen. Verder valt de zang niet erg op. We hebben dan ook de indruk dat er nog wel en-kele paren voor kunnen komen. Want ook in de omgeving zijn ze vrij talrijk.

1) literatuur nr.5.

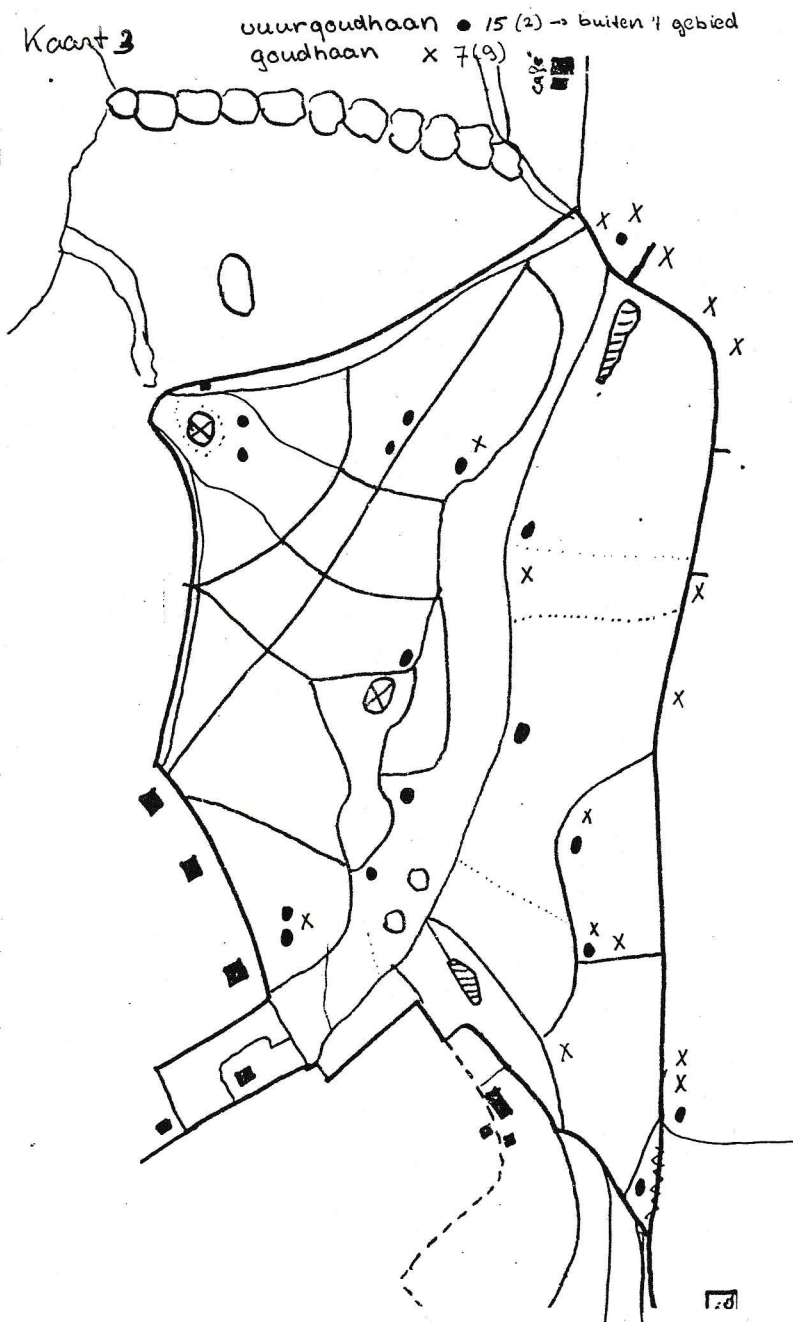
GOUDHAAN EN VUURGOUDHAAN: (krt.3) Opvallend is het grote aantal vuurgoudhanen in vergelijking met de goudhaan, resp. 15 en 7. Hieruit is af te leiden dat de vuurgoudhaan er een betere biotoop vindt dan de goudhaan. De vuurgoudhaan geeft de voorkeur aan sparren en douglas, die verspreid in ouder loofhout staan. Daarnaast komen ze ook voor aan de randen van monocultures van spar en douglas, die grenzen aan loofhout. De ouderdom van de spar is niet zo belangrijk. De goudhaan vinden vnl. in zuivere sparren-douglas cultuur, die we in ons gebied vooral aan de rand vinden. De beschreven biotoop voor de vuurgoudhaan en goudhaan geldt ook voor de rest van de Holdeurn. In dit gebied komen ook opvallend veel vuurgoudhanen voor (min. 50 paar op de hele Holdeurn!)

De inventarisatietijd is volgens de handleiding (1) vooral in de vroege ochtenduren en in de namiddag. Volgens onze ervaringen is dit vooral in de ochtend (8-11 uur).

5. VERGELIJKING: In dit deel wordt het gebied vergeleken met het Oosterhoutse bos en Z.W. Drente, t.a.v. de broedvogeldichtheid per 10 ha. Het Oosterhoutsebos is een geïsoleerd gelegen rivierbos, dat hoofdzakelijk uit vrij oud eikenhout bestaat met een variërende ondergroei. Z.W. Drente: hier gaat het om gegevens van + 3500 ha bos zowel loof- als naaldhout en van verschillende leeftijden, een doorsnee-bos dus.

<u>soort</u>	<u>Holdeurn</u>	<u>O.H.Bos</u>	<u>Z.W.Drente</u>
wilde eend	0.5	-	-
fazant	0.5	-	?
holenduif	1	2	0.1
houtduif	20	28	6.1
tortelduif	0.5	2	1.3
koekoek	0.5	0.9	0.1
bosuil	0.5	0.5	-
groene specht	0.5	-	0.3
grote bonte specht	1.5	2	0.2
kleine bonte specht	0.5	0.9	-
zwarte kraai	1	3	0.2
kauw	3.5	6	0.6
ekster	0.5	4	0.5
vlaamse gaai	3.5	0.9	-
koolmees	30	15	1.2

1) literatuur nr.5

<u>soort</u>	<u>Holdeurn</u>	<u>O.H.Bos</u>	<u>Z.W.Drente</u>
pimpelmees	10	23	1.2
zwarte mees	7.5	-	1.7
kuifmees	0.5	-	0.6
glanskopmees	2.5	5	0.1
matkopmees	1	3	0.4
staartmees	0.5	-	0.3
boomklever	4	-	-
boomkruiper	7.5	9	0.7
winterkoning	17.5	22	1.7
roodborst	16	9	2.6
gekraagde roodstaart	2	1.8	1.2
merel	40	22	3.3
zanglijster	13	8	2.1
grote lijster	3	3	0.3
zwartkop	8.5	6	1
tuinfluiter	3.5	5	0.8
fitis	1	3	4
tjiftjaf	7.5	9	1.3
fluiter	0.5	-	0.1
goudhaan	3.5	-	1.9
vuurgoudhaan	7.5	0.9	0.2
grauwe vliegenvanger	3	9	0.2
heggemus	11	6	0.2
witte kwikstaart	0.5	-	-
spreeuw	20	43	3.5
huismus	?	6.7	?
ringmus	2	12	0.2
appelvink	4	-	-
groenling	3	2	0.1
goudvink	0.5	-	0.2
vink	12	5	2.2
populatie dichtheid	2.75	2.01	

6. SAMENVATTING EN CONCLUSIES: In de loop van 1975 werd door ons een gedeelte van het Neder-
rijk (Holdeurn) geïnterarieerd. De inventarisatie is be-
gin april begonnen, zodat de resultaten van enkele soorten
mogelijk niet geheel volledig zullen zijn. Dit geldt voor
de boomklever, de grote lijster en de appelvink.
Opmerkelijk is bij deze inventarisatie het grote aantal
vuurgoudhaantjes en de verhouding tot het gewone goudhaan-
tje. Ook bij de 'gewone' soorten blijkt dat er een grote
dichtheid per 10 ha kan zijn.

Het gebied mag behalve door voorkomen van een aantal zeldzame soorten zoals vuurgoudhaan, appelvink en fluitier dan ook gewaardeerd worden om de dichtheden. Het gebied blijkt voor een aantal soorten erg waardevol te zijn en ook de mogelijkheden voor een aantal soorten, die dit jaar niet gebroed hebben, zijn ons inziens aanwezig.

Om enige dichtheden te vergelijken wordt het gebied vergeleken met het doorsnee-bos in Z.W. Drente en het (rijke) Oosterhoutsebos. Verder zijn er voor die soorten, die o.i. enig toelichting vrcegen, kleine noten geplaatst. Voor de goudhaan en de vuurgoudhaan worden wat bijzonderheden door ons aangetroffen vermeld en ook enkele dingen, die betrekking hebben op de inventarisatie.

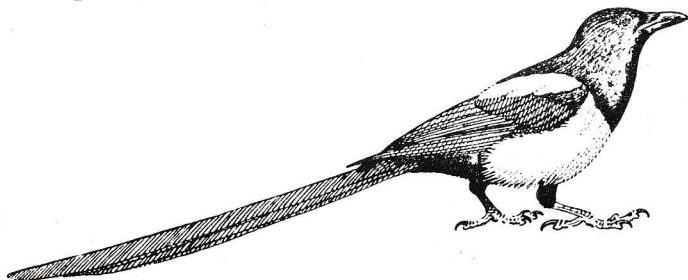
Dit verslag geeft slechts de resultaten van één jaar weer, wil men een goede indruk van het gebied hebben, dan zal het o.i. noodzakelijk zijn de inventarisatie enkele jaren te continueren.

G. Sand.

J.W. Grotenhuis.

GEBRUIKTE LITERATUUR:

- 1- Bruun, B. Gids voor de vogels van Europa. Amsterdam 1970.
- 2- Dijk van, A.J. e.a. De vogels van zuid-west Drente (t/m 1970). 1971
- 3- Dorp van, D. Broedvogelinventarisatie Oosterhoutse bos 1973 Nijmegen, 1974
- 4- Sluiters, J.E. Prisma Vogelgids. Utrecht 1968.
- 5- V.W.G. grote rivieren Handleiding voor het inventariseren van broedvogels in Nederland. Wetenschappelijke mededelingen K.N.N.V. nr. 96 1973.

VERNIEUWDE AANDACHT VOOR NESTKASTEN.

Zoals u wellicht weet heeft de vogelvereniging een aantal nestkasten in bezit die op diverse plaatsen opgehangen zijn en door leden worden gecontroleerd. Echter op de algemene ledenvergadering van 24 februari jl. kwam er ontevredenheid naar voren over gebrek aan coördinatie van de gegevens en belangstelling voor het timmerwerk, zodat alles in het verleden neerkwam op een persoon. Op zaterdag 26 februari is daarom met enkele mensen besloten tot een vernieuwde aanpak te komen van de werkgroep nestkasten. Uitgangspunten daarbij zijn:

1) Veel meer mensen zullen zich moeten gaan bezighouden met het maken van nestkasten, wat dan bij voorkeur moet geschieden in de wintermaanden. Daarnaast is er behoefte aan mensen die willen ophangen en controleren.

2) We zullen ons vooral gaan toeleggen op de meer "interessante" soorten zoals uilen en roofvogels. We gaan er hierbij van uit dat vooral de laatsten behoefte hebben aan hulp bij de nestbouw. Waarmee niet gezegd is dat er geen plaats is voor experimenten.

3) Vogelaars die een uitgelezen plaats weten om een of meerdere kasten op te hangen en in de gelegenheid zijn onderhoud en controle op zich te nemen kunnen in principe kasten "bestellen". De werkgroep nestkasten bekijkt in zo'n geval of er kasten vervaardigd kunnen worden. Inlichtingen hierover bij Jan de Vrieze. Het ligt uitdrukkelijk niet in de bedoeling dat voor de meer gewone soorten links en rechts kastjes worden uitgedeeld. Kastjes voor mezen en roodstaarten e.d. kunnen eenvoudig zelf gemaakt worden. Tekeningen hiervoor verschijnen in een volgende Mourik.

4) De kasten moeten ten minste tweemaal per jaar gecontroleerd worden. In de herfst of winter om de kast te reinigen en evt. te herstellen en in het voorjaar om de bezetting te controleren. Er is dringend behoefte aan mensen die dit willen doen! Belangstellenden kunnen telefonisch contact opnemen met Jan de Vrieze, bij wie daarna ook gegevens terecht moeten komen als:

- De vogelsoort, het aantal uitgevlogen jongen enz.
- Indien dit nog niet eerder gedaan is, een nauwkeurige omschrijving van de plaats waar de kast hangt, dit in verband met het terugvinden.
- Naam, adres en evt. telefoonnummer van degene die toestemming gaf voor het ophangen van de kasten, bijv. een landeigenaar of beheerder.

Het zal iedereen duidelijk zijn dat het voor de meeste vogelsoorten al veel te laat is om nog kasten op te hangen. Het ligt daarom in de bedoeling het maken van nestkasten uit te stellen tot de herfst. Er is dan hopelijk tevens een beter overzicht van de behoefte. In die tijd zal er dan ook een artikeltje in de Mourik verschijnen over op hande zijnde activiteiten zoals timmeren en op hangen. Tevens hoop ik dan voor de doe-het-zelvers enkele tekeningetjes klaar te hebben voor het maken van een kast voor in de eigen tuin.

Kortom;

- Technische begeleiding en hulp bij de vervaardiging van nestkasten blijft in handen van W. Schurink, Marialaan 39, Nijmegen. Tel. 773551
- De administratie voor wat betreft plaatsing, controlegegevens enz. is in handen van Jan de Vrieze, Leigraaf 122, Druten. Tel. 08870-3454

- Mensen die dit voorjaar willen gaan controleren worden verzocht contact op te nemen met Jan de Vrieze.

- Verzoeken om nestkasten zijn welkom bij beide hiervoor genoemde personen.

In het najaar wordt bekeken wanneer deze kasten worden vervaardigd en opgehangen.

Hierna volgt nog een overzicht van de nu aanwezige kasten.

steenuil:	10 stuks opgehangen, o.a. in Woezik en Beuningen
	3 stuks zijn nog zonder bestemming.
bonte vliegenv.	8 stuks in Leur
	8 stuks nog zonder bestemming.
kerkuil	6 stuks in de omgeving van Nijmegen.
bosuul	1 stuks in Bergharen.
torenavalk	enkele in aanbouw.

Jan de Vrieze

AGENDA

Voor nadere bijzonderheden zie "Activiteiten" , pagina 3.

- dinsdag 12-04 KNNV: Lezing met dia's door dhr. Pieters
"Vogelvrij ofvogel, vrij" (Vogelwet)
Wis- en Natuurkunde, zaal N5, 20.00 uur
- zaterdag 16-04 Laatste Riviertelling.
- dinsdag 19-04 Avondje Vogelen, Station Nijmegen, 19.00 uur.
- 20 t/m 23-04 Goudpleviertelling.
- donderdag 21-04 Laatste avond Vogelcursus (i.p.v. op 14-04)
- maandag 25-04 Schrijf- en Archiefavond, Jac, Canisstr. 6
- 29-04 t/m 01-05 Kamp 't Woold.
- zaterdag 07-05 Excursie Gassel, part. auto's,
Station Nijmegen, 06.00 uur.
- vrijdag 13-05 Nachtexcursie Doy, per fiets,
Holl.-Duits Gemaal, 23.00 uur.
- maandag 16-05 Avondje Vogelen.
- vrijdag 03-06 Nachtexcursie de Waal, per fiets,
Sluis bij Weurt, 24.00 uur.
- donderdag 09-06 Nachtzwaluwexcursie, Hoge Hoenderberg, 20.30 uur
- zaterdag 18-06 Maasheggenexcursie.
- donderdag 23-06 KNNV: Nachtzwaluwexcursie,
Molenhoek, 21.15 uur.
- donderdag 30-06 Avondje Vogelen.

BELANGRIJK:

- vrijdag 20-05 Laatste dag om copij voor "DE MOURIK" nr. 3
in te zenden; wacht echter niet tot
deze laatste dag maar zend uw copij
tijdig in.

IN DIT NUMMER:

Redactioneel	pag. 1
Verslag ledenvergadering	pag. 1
Activiteiten	pag. 3
Nogmaals het Fenologie-onderzoek . . .	pag. 5
Waarnemingen	pag. 8
Maasheggeninventarisatie 1977	pag. 10
Inventarisatie Ocy	pag. 11
Het Ornithologisch Atlasproject 1977 .	pag. 12
Over het belang van het verzamelen van gegevens	pag. 15
Verzoek om medewerking	pag. 16
Zeetrek-weekend op Schouwen-Duiveland.	pag. 17
Broedvogelinventarisatie Holdeurn. . .	pag. 22
Vernieuwde aandacht voor Nestkasten. .	pag. 31
Agenda	pag. 33

